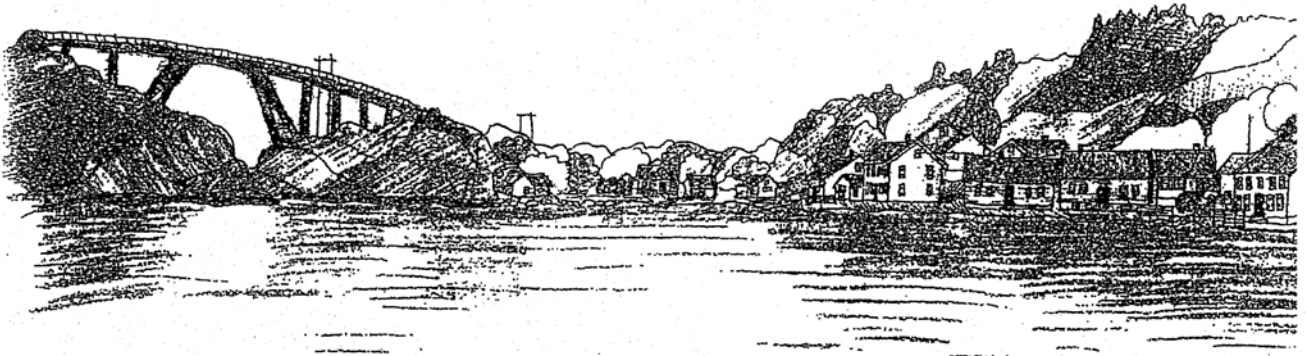

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr. 4

Høst/vinter 2017

49. årg.

Godt dugnadsarbeid i Kirkevigbakken

Mange møtte opp da Kirkevigbakken skulle få ny grus. Bl.a. Tom Inge, Steffen og Nikolai Dyrstad har lagt ned mye arbeid i å få rettet opp veien etter den ble ødelagt i fjor. De ansvarlige har sluppet billig unna, så her må vi rette en stor takk til de som viser god dugnadsånd og har hjerte for øya vår.

Unge som gamle møtte opp og det ble servert deilig kaffemat i skolehuset i pausen. Dugnadsgjengen har stått på tre lørdager i strekk.

Siren

Utkjøring av grus, hele 5 traktorer var i sving

Godt oppmøte en lørdags morgen

Utblidd fundament på plass, igjen

Thea Solvang, Elander Dyrstad og Elias Dyrstad var flinke medhjelpere

God mat og godt drikke ble servert i pausen på skolehuset. Foto: Eva Jenssen

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK

UTE OG HJEMME -

I redaksjonen:

Evert Knutsen mob: 416 68 949
Janne Knutsen mob: 915 49 971
Rita Dyrstad mob: 415 56 866
Siren Salthaug mob: 954 45 745
Eivind Syvbertsen mob: 913 66 994
Geir Larsen mob: 928 10 207
Mariell C. Birkemo mob: 994 14 944

E-postadresser:

Evert: evert@hotproducts.no
Janne: knutsen.juvik@online.no
Rita: post@rvvingenfyv.no
Siren: siren.salthaug@gmail.com
Eivind: Eivind.Syvbertsen@egeland.no
Geir: geir.larsen@vaf.no
Mariell: mmcbirkemo@gmail.com

Bankgirokonto: 7877.06.62604

Internettadressen til Skjernøyposten er:

www.skjernoyposten.no

E-postadresse: skjernoyposten@gmail.com

Adresseforandringer meldes til
Evert Knutsen, Skjernøyveien 254,
4516 Mandal

Kontakt USA:

Morgan Hansen
Box 549, Annandale N.J.
08801 USA
Cell phone: 980-693-7626
Mail: nrmorganh@hotmail.com

Abonnementspris pr. år kr 150,- USA \$20

Fiskenytt

Så har vi lagt bak oss nok et hummerfiske. Det har vært varierende vær med mye regn og vind, men også noen, om ikke så mange dager med nydelig høstvær. Heldigvis har vi sluppet de helt store uværene, som vanligvis melder seg i hummerfisket.

Resultatet har vært svært varierende fra den ene til den andre vi har vært i kontakt med, fra meget bra til de motsatte. Felles for alle er store mengder krabber og mest tomme krabber.

Deltakelsen er større enn noen gang, både lokalt og totalt sett. Intet fiske i det sydlige Norge engasjerer så mange både store og små, gamle og unge.

Et par fiskere fisker uten fluktåpninger i teinene, og rapporterer til Flødevigen fangsten av småhummer, og de melder om rimelig god fangst, like under minstemålet. Småhummeren blir selvsagt sluppet ut igjen. Undertegnede fisker leppefisk, og har fått mye småhummer mellom 15 og 20 cm i leppeteinene i sommer, mye mer enn foregående år. Kalvåpningene i disse teinene er så små at det er stort sett kun småhummer som kommer inn.

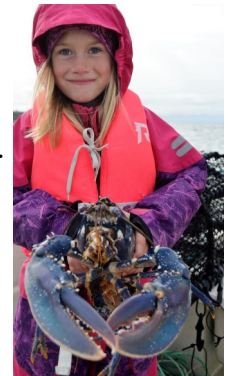
I år ble det like før fiskestart innført maksimumslengde på 32 cm, så nå er det kun hummer mellom 25 og 32 cm som det er lovlig å fiske. Noen har fått eksemplarer over 32cm, men vi har ikke hørt om særlig mange. Som nevnt i forrige nummer er det også påbudt med deltakernummer, og rapporteringsplikt for hummer som lagres i sanketeine etter 30. november. For å gjøre det "enda litt enklere" vil det fra neste sesong også bli påbudt med såkalt "råtnetråd" i alle teiner. Det vil si bomullstråd som råtner eller tæres bort i løpet av forholdsvis kort tid. Den plasseres enten i enden av teina, hvor et antall halvmasker kuttes og erstattes av bomullsstråd. Eller den kan monteres mellom kroken og strikken i lukkemekanismen. Det kommer spesifikasjoner på tråden fra Fiskeridirektoratet. Det blir mye å forholde seg til etter hvert.

Makrellen biter fremdeles, og det er bra med lyr og småsei på rigle eller kjølp.

Men nå som julen står for døren er det juletorsken som står på programmet, det er mye småtorsk, men nokså langt mellom de store. Det er en mengde garn og ruser i sjøen, så nå får vi håpe at værgudene ikke slår seg vrang.

Evert med fjorårets juletorsk

Olaug Gesine Aanensen med hummer på 40 cm— som ble sluppet ut, igjen

Stivfrosne fingre, tett i tett med krabber og tare på trollgarna er ikke den store ønskedrømmen, men det er fort glemt når stortorsken dukker opp.

Evert Knutsen

Flere bilder fra arbeidet med Sundsveien.

Til venstre: Kirkeviksbakken får en ansiktsløftning.

Til høyre: Velfortjent rast på skolehuset.

Til venstre: Arbeiderne har en velfortjent pause, og nyter mat og drikke fra Eva Jenssen og Hilde Herstad

Til høyre: Ole Henrik Dyrstad og Karl Otto Aansen er kjørekarer.

Skjernøy vel

Vi har i høst fått nytt styre i Skjernøy vel, og jeg, Henrik Strømberg, har overtatt som leder i velet. I styret sitter ellers: Anders Dyrstad Solvang, Øystein Berge, Alden Irslinger og Marius Walvik. Vi har også en gjeng som formelt er vara, men som har deltatt aktivt på det som har skjedd i år: David Wang, Anja Hagen, Kåre Birkemo, Ronny Pedersen og John Sigve Eide.

Siden vi nesten er et helt nytt styre, har vi brukt en del tid på å konstituere oss og finne våre roller i det nye styret, og vi har fått registrert oss i Brønnøysund-registeret slik at vi kan få et org nr.

I år, 2017, har vi vært med å arrangere 17.mai-feiring på øya, og de fleste av oss har vært aktive med Skjernøydagen. Historielaget jobber med et bokprosjekt som vi ønsker å være med å støtte.

Neste år ønsker vi å skape og oppmuntre til positive sosiale samlinger for øya. 17. mai er en stor begivenhet her ute, med lang tradisjon, så her kommer vi til å være med og trekke i trådene. Vi trenger også å vedlikeholde vårt fine grendehus, og en sak som vi må få tatt tak i der er vinduene. Her jobber vi med å finne gode løsninger.

Veispørsmål er ellers et tilbakevendende tema. Det er et tema som har blitt jobbet mye med tidligere, og et tema som fortsatt står på blokka.

Vi ønsker at flest mulig her ute skal engasjere seg, og ser at vår rolle i styret er å oppmuntre frem og legge ting til rette. Veldig mange bruker facebook, og jeg kommer til å bruke den til å kommunisere ut på "Skjernøy-folket".

Vi er veldig takknemlige for alle som bidrar og engasjerer seg for at dette skal være et godt sted å bo og vokse opp, og jeg ønsker å benytte anledningen til å utrykke en stor takk til alt frivillig arbeid her på øya.

Med vennlig hilsen Henrik Strømberg, på vegne av styret i Skjernøy Vel

Arrangementer på kapellet

Når høsten kommer er det stor aktivitet på kapellet, blant annet følgende:

17. september, ”Ut på tur”, på fin merket sti over skogen fra Nybråtet/Valvikbakken til Dyrstad skolehus hvor det var grilling. Deretter tilbake til start. Rundt 20 personer med stort og smått deltok.

11. oktober, filmkveld for søndagsskolen ledet av Marianne Gauksås med deltakelse av rundt 25 barn.

15.oktober, familiegudstjeneste, med heller lite fremmøte.

20.oktober, kafekonsert med britiske Paul Field, musiker og låtskriver, arrangør var Ungdomsforeningen og ungdomsgruppa.

27.oktober, skalldyrfest med rundt 55 personer. Den ble ledet av Kjell Gauksås. En fin kveld med masse krabber, reker og tilbehør. Andakt ved Reidar Walvick og fin underholdning av ungdomsgruppa.

4.november, Haydomkveld ledet av Eveline. Lilli Ann Aanensen viste film til inntekt for albinobarna. Det var bra fremmøte, rundt 100, og det kom inn kr 21 000.

Endelig oppgjør fra Skjernøydagen forelå for noen dager siden, og ga et nettobeløp til hver av de to arrangørene på ca. kr 44 000.

Inger Lise Knutsen

Mama Kari takker Skjernøyfolket for engasjementet rundt Haydom.

Nyheter fra Historielaget

- * Skjernøykalenderen 2018 – Vi har noen få kalendere igjen. De kan kjøpes hos Gerd Jacobsen – og det vil også komme noen rundt og selge restlageret.
- * Dyrstad skolehus – Nye benker og bord ute er på plass.
- * Høgevar den – Prosjektgruppe er nedsatt og skal jobbe videre med saken.
- * Julefesten på Dyrstad skolehus blir lørdag 6. januar 2018. Det vil komme oppslag på tavlene.
- * Årsmøte i Historielaget blir tirsdag 27. februar 2018. Oppslag vil komme.
- * Og så må jeg rette en stor takk til alle de som har jobbet dugnad på veien mellom Dyrstad og Skjernøysund. Det er gjort en formidabel jobb. Tusen takk alle sammen. Gerd Jacobsen

Nye benker utenfor skolehuset

Nå har det kommet flotte nye benker på plass utenfor skolehuset. Takk til dugnadsgjengen som har fått dem på plass.

De nye bordene er på plass. Foto: Tom Inge Dyrstad

*Nikolai Dyrstad,
Oddvar Jensen og
Gøran Spetland tar seg en
pust i bakken.
Foto: Per Jørgen Herstad*

Flott reportasje om båtbygger Svein Walvick

Eller, ”sjektebygger” som de sier østover og som det står i bladet ”Kysten” sin utgave nummer 5, 2017.

”Kysten” skriver blant annet at båtbyggeriet er under press, Svein selv sier at han ikke vil flytte eller legge ned. Det mangler ikke på interesse på båtene Svein bygger, det er ventelister på båtene og Svein er den eneste i området som bygger de flotte båtene. Vi håper båtbyggeriet blir hvor det er i mange år til. Siren

Foto: Bente Foldvik

Ryvingens venner overtar driften av Ryvingen

Fra 1. november 2017 overtar Ryvingens venner driften av fyrstasjonen hele året. Det har tidligere vært Rita Dyrstad som har vært ansatt av Mandal Kommune, som har drevet fyret. Det er nå inngått en 10-årskontrakt mellom Kystverket og RV. All booking skal nå skje til Anja Hagen mob: 977 79 350 eller mail til ryvingensvenner@gmail.com om man ønsker å booke en natt eller flere på fyret.

Det arbeides med å opprette et nettbasert bookingsystem, mer info kommer senere i november. Styret i RV håper på at alle gode krefter fortsatt kan bidra til å bevare og legge til rette for allmenn bruk av Norges flotteste fyr, som ble fredet i 1994.

Siren

Thea Solvang på fjelltur ved Ryvingen i høstsola

Julekafé

Lørdag 25. november var det duket til årets julekafé på kapellet. Det ble solgt pølser, risgrøt, kaker og kaffe. Rundt pyntede langbord var det så å si fullt hus. Det ble arrangert fiskedam for de minste og julesang. Til slutt var det klart for utlodning med mange flotte gevinster!

Mariell

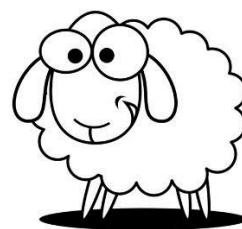
Stor oppslutning om julekaféen

Bodil Gauksås og Sara Walvick hadde ansvaret for fiskedammen

Lobbeliden

-Skjernøypostens egne barneside-

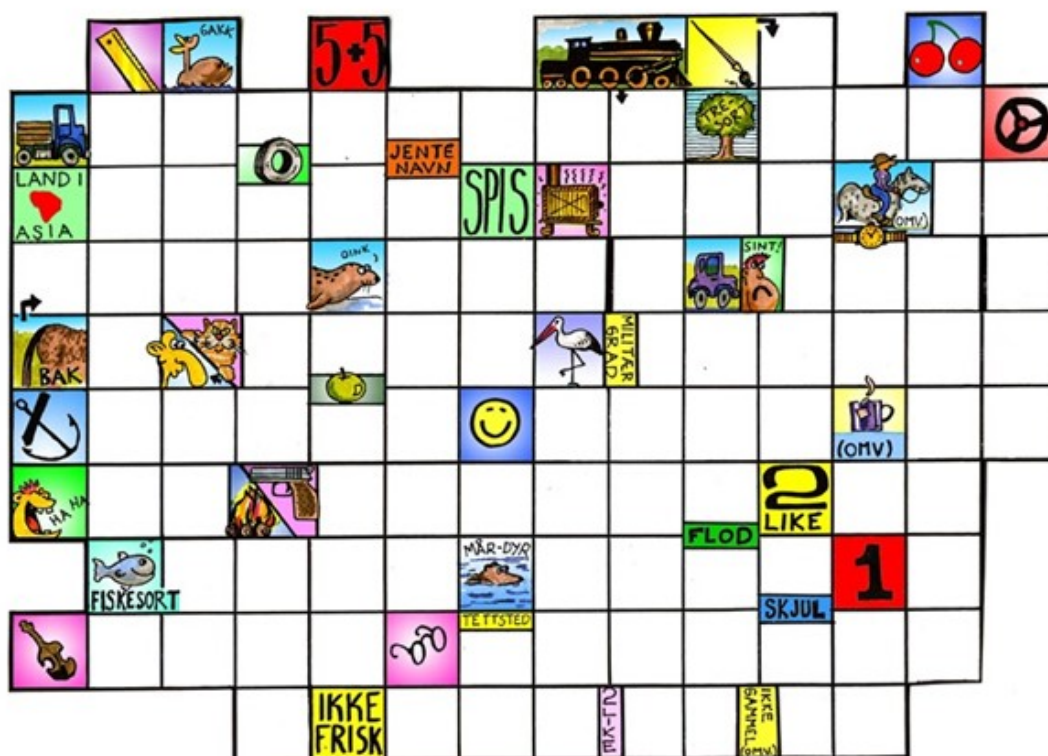
Rebus:

Gåte:

Hvilken oppfinnelse lar deg se rett gjennom veggen?

KRYSSORD

Løsning på rebus: Skitur

Svar på gåte: Vinduet

Konsert med Paul Field

Fredag 20. oktober holdt britiske Paul Field konsert på kapellet. Dette ble en kjempefin kveld, med hyggelig atmosfære, salg av god mat og bra musikk med gode tekster! Paul Field har jobbet som profesjonell låtskriver, komponist, produsent og artist siden 1976. Han har hatt suksess med sine sanger i Storbritannia, USA, Holland, Sør-Afrika og Tyskland, og har mottatt mange platina- og gullplater for sitt arbeid.

Mariell

Thor Anders Puntervold og Paul Field

God musikk stoppet ikke regnet...

Til tross for en vellykket konsert, var det ikke et hyggelig syn som etterpå møtte konsertdeltakerne. Regnet øste ned denne kvelden, og flere biler ble stående under vann grunnet flom på parkeringsplassen ved kapellet. Men med godt samarbeid og hjelp fra naboer ble de fleste biler reddet ut av vannmassene. Det var likevel to biler som ikke kunne berges.

Filmkvelder på kapellet

I vår prøvde vi en ny aktivitet på kapellet.

Vi hadde filmkveld med popkorn og saft, så det er "nesten" som å være på kino.

Vi får låne lokalet til ungdomsgruppa, og koser oss i gode sofaer.

I høst har mer enn 20 barn vært på "kino". Noen alle 3 gangene. Filmene vi har sett er tegnefilmer med historier fra Bibelen. Det er 3 personer som reiser i tid. Etter hver film har vi en quiz, hvor de får et rødt og et grønt kort. Rødt betyr "usant", og grønt "sant". Alle kan svare, og er de i tvil kan de kikke litt på naboen.

Barna som har vært innom er fra 1. – 9. klasse. De fleste går på barneskolen, men alle er velkommen.

Tidspunktet er mandager fra kl. 1730 til 1900.

Vi arrangerer filmkveldene i regi av søndagsskolen. Siste filmen vi så var "Da Jesus ble født". Det passet bra, for det er mange av de samme barna som nå øver til julespillet på julaften. Jeg gleder meg både til julespillet og nye filmkvelder.

Marianne Gauksås

Status for fiber på Øya

Har nå snakket med flere involverte parter og ser også hva andre har «funnet ut» via andre kanaler. Det som er saken slik jeg ser det er at det ikke blir fiber i hus før etter nyttår. Men det bør ikke gå lenge etter nyttår før vi kan håpe at det er på plass hos alle som har ønsket seg fiber. Det som er temmelig håpløst er at informasjon om dette er fullstendig fraværende. Vi får bare håpe på at vi blir fornøyde når det endelig er på plass.

Prosessen har vært lang og til dels utfordrende. Mange grunneiere har også blitt «rammet» og det har medført at prosessen har tatt ekstra tid. Men nå skal det meste være i boks, etter det vi forstår. Hvor skal «Noden» stå, hvilke traseer skal det graves i, hvor skal sjøkabelen komme i land, osv. Her har det naturligvis vært utfordringer, og slikt tar som vanlig en del tid. Men vi håper å kunne anta at i løpet av de to første månedene av 2018 bør alt være på plass. Forhåpentligvis vil vi da ha et nett vi blir fornøyde med, og da er det kanskje verdt å vente på??? Den som lever får se... Geir

Vi gratulerer Cecilie og Alden Irslingers datter Nora Marie med det fine navnet hun fikk i dåpen 12.november. Nora Marie bor på Rosnes sammen med sine foreldre og tvillingbrødre.

Fra Skjernøl til Nua brygghus

Skjernøy sitt første og eneste (?) bryggeri ble startet opp i 2007 av Atle Hjemdal, Erik Aanesen, Esben Hageland og Ronny Pedersen. Den første tiden brygget de i en 30-liters gryte. I 2009 laget de et bryggeanlegg med en kapasitet på 100 liter øl pr brygg – da 30 liter ble for lite for 4

mannfolk. De har hele tiden brygget til eget forbruk og litt til venner og kjente. Bryggeriet var siden 2009 lokalisert i garasjen til Atle på Kniben. Men i 2015 fikk innehaveren av garasjen nok og «tok tilbake» garasjen da han hadde behov for plassen til «garasjeting».

De var lenge i villrede om hva som nå skulle skje.

Andre lokasjoner ble vurdert men det ble aldri noe konkret. Så fikk de en mulighet til å være med i et større bryggeri, og i 2016 ble Atle, Erik og Ronny medeiere i NUA Brygghus. Totalt er det nå 7 medeiere, alle med lik eierandel. NUA ble startet i 2013.

Brygghuset brygger ca. 10.000 liter øl pr år og har en kapasitet på 600 liter pr brygg. NUA leverer hovedsakelig til butikker og restauranter i Mandal og ellers på Sørlandet. Til vinmonopolet lokalt og nasjonalt. Omsetningen var i 2016 ca. 700.000,-. Tilholdssted er Kulturfabrikken bak Buen kulturhus. Atle sier at det er et stort hjemmebryggermiljø i Mandal. «Vi selger også alt av utstyr til hjemmebryggere». NUA er i stadig utvikling og hvem vet hvor dette vil ende? Vi følger spent med på fortsettelsen.

Geir

Tursti Vesterøya

Turen kan begynne på toppen av Nybråtet, og man spaserer på vestsiden av Kjødna til Blaudekjerr. Du kommer så inn på grusveien til hyttene, og holder til høyre på veien til du kommer til en vannpost rett frem. Stien er nå på høyre side, og er merket med røde malingflekker underveis (nesten som DNT). Stien går så på nordøstsiden av Dyrstadheia på tvers av Sundsdalen, videre til Grottevarden, og følger losstien ned til Østerkjødna. Du kommer så til gamleveien, og deretter kan du gå til Dyrstad og følge hovedveien tilbake opp Nybråtet. Turen blir da ca. 5 km.

Det er en ganske kupert, men fin tur og rimelig tørr sti, selv etter regnvær.

Eivind

Sjelden gjest på fuglebrettet

Midt i november hadde vi besøk av to sjeldne gjester på fuglebrettet i Juvik.

Kjernebiteren som er vår største finkefugl, er ikke noe vanlig syn da den er sky og holder seg helst dypt inne i skogen.

De som besøkte oss var heller ikke særlig interessert i å bli fotografert. Det er en nydelig fugl som bildet viser, med et svært kraftig nebb. Det kraftige nebbet brukes til å knekke steinfrukt-kjerner og den knekker gladelig en morellstein. Presstrykket mellom kjevene er på rundt 50 kg og det er ganske fantastisk for en fugl som ikke veier mer enn 50 gram. De fleste eksemplarene trekker sydover om vinteren, men noen få streifer rundt i kyststrøkene i Sør-Norge. Føden er i tillegg til steinfruktkjerner, frø og knopper. Hos oss var den tydelig på jakt etter solsikkefrø. Den hekker meget sparsommelig i Vestfold.

Evert Knutsen

VI BLAR I ARKIVET

Juletefestene 1981. Hva skjer?

I alle år har vi hatt to julefester. En ungdomsfest (voksenfest) og en barnefest. Disse festene har gjerne vært høydepunktet i kapellet. Barnefestene er forresten fremdeles litt av et høydepunkt, da kapellet er sprengfullt. Men ungdomsfestene dabber mer og mer av. I år var det bare 60-70 betalende, så kommer innbudte og komite i tillegg. Det gjorde kanskje noe at den i år ble flyttet en dag fram, så det ble ikke den tradisjonelle 28. Det har også vært snakk om å sløyfe hele festen, og fortsetter det slik vil festen sløyfes av seg selv, av mangel på folk. Det heter ungdomsfest, men få ungdommer møter. Før var det så moro når det også kom folk utenfra øya, men ingen kommer der heller.

På årsmøtet ble det snakk om å forandre programmet. F.eks. ha det som før da komiteen hadde alt. Men én ting er sikkert, går en på fest uten feststemning og føler at en bare går der av plikt, da blir festen deretter. Det er jo folk som gjør stemningen, og jo flere folk jo bedre stemning. Vi må jo innse at noe ble ødelagt den gangen vi så oss nødt til å selge billetter. Men kapellet var altså sprengfullt, slik at noe måtte gjøres. Vi vet også at flere følte seg jaget, men det var slett ikke det som var meningen. På årsmøtet ble det vedtatt at aldersgrensen skal være 13 år, og at alle trettenåringene får skriftlig innbydelse. Ellers oppfordres det til og gå «mann av huse» for å støtte opp om festene.

BILDER FRA SVUNNEN TID

Foto Rita T Dyrstad

Julefestene på Dyrstad skolehus var og er populære. Her ser vi fra venstre Liv Britt Jensen og Hilde Herstad i «kjøkkentjenesten». Dette er fra 1993. Den gangen laget vi all drikke inne på skolehuset, kaffen og kakaoen. Alle S-ene handlet vi på bakeriet hos Fredriksen i Øvrebyen. Den første julefesten på Dyrstad skolehus var for øvrig i 1919, det var lærerinnen Amalie Jacobsen som sto for initiativet til den. Det står å lese i referatet at det var 37 voksne og 33 barn samlet til fest. Inngangspris Kr 1.10 for voksne og 75 øre for barn. Det var kjøpt inn bakverk, kaffe, sukker, fløte, appelsiner og nøtter. Overskudd kr 8 og 13 øre. Det kjøpte frk. Jacobsen bøker for. Julefestene ble holdt helt frem til 1926. Skjernøy Historielag tok opp tradisjonen igjen i 1991. Så la oss håpe festene vil fortsette i mange, mange år frem over!

Smånytt

Utforkjøring i Juvikbakken i oktober, og 5 av påle-
ne som holder autovernet på plass ble knekt.
Heldigvis er det nå fikset, i grevens tid før det glatte
føret er over oss, og trailere og busser sannsynligvis
vil stå på tvers i bakken, igjen.

De fleste husker sikkert det dramatiske forliset med
redningsskøyta Ægir utenfor Lista for rundt ett år
siden. Skipperen på båten var Tor Hugo Johansen,
som har hus på Berge. Han måtte sammen med res-
ten av mannskapet hoppe i sjøen. De ble alle reddet
under dramatiske forhold, og Tor Hugo ble skadet
blant annet i skulderen og har vært sykemeldt ett år.
Men nå er han tilbake på jobb. Godt å høre.

Tilflyttere:

Velkommen til Elisa og Asbjørn Ødegård, som byg-
ger hus i Skredderhaven på Berge. De flyttet i høst
til Skjernøy med sine to barn, Maria og Miriam.

Velkommen også til Sverre, Sissel, Camilla og Mar-
tine Ophaug som har flyttet inn i Valvikveien 2.

4-års bok

Søndag 22. oktober ble det delt ut 4-års bok til
Jack Bentsen og Noah Christensen Birkemo.

Det er skiftet lamper i flere av gatelysene på Fare-
stad og Dyrstad, og nå er det led-lys som gjelder.
Tilbakemeldingene fra folk er at de ikke var så forn-
øyd med de nye, for de blander deg når du kjører,
men at man blir vant med dem etterhvert. Fint med
nytt - om det bare virker etter hensikten...

I begynnelsen av hummerfisket hadde vi ikke bare
elendig vær, det var også stor flom i bl.a. Mandals-
elva. På en av våre turer i Færøysundet fikk vi øye
på disse to båtene som havnet i Nordstranda på Dyr-
stad. De var tatt av flommen i elva, og ført med
strøm og uvær.

Den hvite ble berget, det er en Askeladden. Den gu-
le var mer ubestemmelig av type, og den var delt i
to.

Det var stor flom i den lille bekken ved Homsvika,
også...

Juletradisjoner

Synes du det er litt rart at vi har et tre inne i stua i jula? Og hvorfor går noen julebukkk? Vi har mange tradisjoner i forbindelse med jula, men hva betyr de egentlig?

Typiske tradisjoner i julefeiringer over hele verden er kirkegang, levende lys, festlig lag, sammenkomster i familien, mektig, tradisjonspreget mat, gi gaver og almisser, symboler som rødt og grønt, nisser, engler, stjerner og julekrybber, og en rekke ulike tradisjoner som varierer fra land til land.

Juletreet

Det største symbol på jul er for meg juletreet, dette blir som oftest kjøpt og er i dag av både gran, furu og plast. Opprinnelsen stammer som de fleste sikkert vet fra Tyskland på 1500-tallet, og kom til oss i Norge tidlig på 1800-tallet. Tenker at de første «tre» på øya var rimelig glisne og muligens ikke så mye annet en stokk og einergreiner (omtrent som juletreet på julefesten til Historielaget). Pynten var som oftest småkaker og andre hjemmelagede ting av papir og strå. Stjernen symboliserer stjernen som hang over Betlehem, og dagens julekuler symboliserer jordkloden og at den er skjør, kanskje noe å tenke på også i dag, og miljøfokus. Papirlenkene på treet skulle symbolisere et vennskapsbånd - alle på jorda hører sammen.

Etter andre verdenskrig ble det veldig populært å pynte treet med det norske flagget. Mange voksne fikk på den tiden et behov for å vise at Norge var blitt selvstendig. Når det ble vanlig å ha juletre i hjemmene her ute er usikkert.

En liten kuriositet: Jeg husker min morfar hogde tre på gården i Skjernøysund og kunne si, « i år var det et fint tre jeg fant, måtte bare bore inn 4 ekstra greiner»

Julegaver

Hvorfor gir vi gaver til hverandre på julaften? Er det for å være ekstra snille med hverandre, eller betyr det noe helt annet?

Skikken med å gi hverandre gaver er egentlig veldig gammel. I riktig gamle dager pleide de rike å gi hverandre gaver til nyttår. Dette skulle bringe lykke for det nye året. Da kristendommen kom til Norge forsøkte man å forklare skikken med å gi hverandre gaver med historien om de tre vise menn og deres gaver til det nyfødte Jesusbarnet.

Julekrybbe

Julekrybbe er også å finne i mange hjem, jeg har faktisk sittet i det som skal være stallen i Betlehem.

Julebukkk

Det er litt uklart hvor denne tradisjonen egentlig kommer fra, men mye tyder på at det er en norrøn jule- og bonde-tradisjon som dessverre er i ferd med å dø ut.

I gamle dager var det vanlig i Norge å ha en bukk laget av halm som skulle symbolisere spøkelsene som drev rundt i vinternatten. Før var det også vanlig å slakte en geitebukkk for å sørge for gode avlinger på gårdene. Romjulen har gjennom alle tider blitt brukt til å besøke venner og familie, selvsagt etter at de kirkelige høytidene julaften og 1. juledag var gjennomført på obligatorisk måte.

Å gå julebukkk kan derfor også sees i sammenheng med besøkstradisjonen. Der man før kledde seg ut som en bukk, tar mange på seg julenissemasker og går i flokk fra dør til dør for å tigge godteri – ofte fremføres dikt eller synges det sanger. Om du fikk besøk av disse julebukkene, måtte du passe på å gi dem noe spiselig. Om du ikke gjorde det ble en skam hengende over gården. Du kunne til og med risikere at julebukkene "bar jula ut" om de var misfornøyde!

Forts. neste side

Juleblomster

Vi kjøper til sammen omtrent åtte millioner julestjerner, julegleder, asalea, svibler og amaryllis til jul. Skikken med å pynte med blomster til jul, kom samtidig med at vi fikk juletreet.

Mange pleier også å lage juledekorasjoner med grener fra kristtorn. Navnet på treet kommer av at Kristi tornekrone var laget av grener fra dette treet.

Det finnes mye overtro i forbindelse med kristtorn. Noen tror at det betyr ulykke å ta inn kristtorn i huset før julaften.

Julekaker

I følge gammel tradisjon blir det ikke ordentlig jul før syv kakeslag er i boks. Det skal være tørre kaker som holder seg lenge, og som du kan ta frem gang etter gang og kanskje de smaker aller best på skituren ut på senvinteren.

Denne tradisjonen startet for nesten 140 år siden, da den første norske kokeboka kom for salg. I den sto det nemlig at alle husmødre med respekt for seg selv bakte syv kakeslag til jul!

Egne juletradisjoner

Selv om vi har mange felles tradisjoner i jula, har sikkert din familie også helt egne tradisjoner til jul. Kanskje du er en av dem som er nødt til å se Donald Duck og vennene hans på formiddagen på julaften, eller fiske juletorsken med trollgarn i forkant av julekvelden for å få den helt store julefølelsen.

Hvem vet - kanskje dine nye tradisjoner holder seg gjennom mange generasjoner og fører til at dine barnebarn og oldebarn kommer til å gjøre akkurat det samme som det du gjør nå? Det er litt rart å tenke på!

Som det også synges i den kanskje fineste julesangen, Deilig er jorden, «slekt skal følge slekters gang» Som faktisk ble skrevet etter den brutale krigen mellom Danmark og Preussen (Tyskland).

Eivind

Og med informasjonen om juletradisjoner ønsker vi alle våre lesere en god jul med de tradisjoner du og dine har, og et riktig godt nytt år!

